

'Archeologische restauratie' weem Groot Wetsinge

Door Bouwe van Norden

GROOT WETSINGE ■ Het 13de eeuwse 'steenhuus' op de wierde van Groot Wetsinge is bijna klaar voor een nieuwe bestemming. De afgelopen vier jaar heeft de Stichting Woonhuismonument het casco van de historische 'weem' grondig, maar met veel gevoel voor de historie laten restaureren. In het pand woonde in lang vervlogen tijden de pastoor. Behalve het kerkelijk bestuur zetelde er in de Middeleeuwen ook het burgerlijk bestuur en de rechterlijke macht.

De stichting laat nu uitrekenen hoeveel de in oude luister herstelde pastorie moet gaan kosten. Dan gaat het monument in de verkoop bij makeklaardij Boelens Jorritsma. De toekomstige koper kan met de stichting overleggen hoe het pand, dat nu vanbinnen nog kaal is, verder moet worden ingedeeld en afgewerkt. Voorwaarde is volgens voorzitter Mijnard Scheers (70) van het Woonhuismonument dat bewoners en gebruikers het historische karakter van de weem respecteren. En er verder zorg voor dragen dat het karakteristieke huis gaaf voor het nageslacht behouden blijft.

Het voorste deel van het gebouw, opgetrokken uit kloostermoppen, is het oudst. Daar is rond 1500 een stuk achtergebouwd. Later is er weer een enorme schuur in het verlegde van die aanbouw ver-

De schouw in empire-stijl in 'het saal' van de oude pastorie.

rezen. Omstreeks 1875 is de schuur ingekort en dwars op het tussenstuk gezet. Rond dezelfde tijd verloor de weem de oude functie en vestigde een smid zich in het pand. Van diens nazaten kocht de stichting het monument eind jaren negentig.

Nadat de voor de restauratie noodzakelijke subsidies binnen waren, zijn onder meer de oude kozijnen hersteld. De goten werden vervangen en het binnenwerk werd uitgevoerd in koper. De muren zijn schoongemaakt en gevoegd. Het totaal vergane schuurdeel werd zo'n beetje helemaal herbouwd. De topgevel van het voorhuis is grondig aangepakt en de schoorstenen werden nieuw opgetrokken. Ook werden

het dak - dat weer de originele helling heeft teruggekregen - en de verdiepingvloeren geïsoleerd.

Bij de klus is nagestreefd het oorspronkelijke aanzien van de weem zo veel mogelijk te herstellen. In het interieur zijn belangrijke historische elementen behouden, waaronder middeleeuwse kastjes, oeroude eiken deurkozijnen, een empire schouw en gotische consoles (steutelstukken) onder de plafondbalken in 'het saal'.

Hoeveel het herstel van het enorme pand in Groot Wetsinge heeft gekost, kan Scheers niet zeggen: "Maar het gaat om héél veel geld. Dat komt ook door de wat archeologische manier van restaureren."

De lichtval in de gerestaureerde weem van Groot Wetsinge roept associaties op met de schilderijen van Johannes Vermeer; het 'Melkmeisje' hoef je er alleen maar bij te denken.

